

- Har lågkonjunkturen drabbat arbetslivsmuseerna?
- Östra Södermanlands Järnväg (ÖSLJ) - en vital femtioåring
- Museimässa i Falun
- Vad tycker ArbetSams medlemsmuseer?

Glada miner efter sammanträdet med Gnosjö kommun. Från vänster Hans Nilsson, Conny Nilsson och Karl-Åke Kaas. Notera skyltarna bakom, här samsas både ArbetSams emaljskylt och Årets industriminne.

Foto: Torsten Nilsson

Faktaruta

Hylténs var verksam åren 1874-1974. Bland produkterna kan nämnas sprutmunstycken och kopplingar till brandkåren samt olika beslag till mindre båtar. Metalldelarna göts i sandformar efter trämodell, här finns över 11 000 modeller finns bevarade. Sedan svarvades de och polerades. Hela processen kan följas idag. Föremålen tillverkades i rödgods som är en legering av 85% koppar och vardera 5% av zink, tenn och bly. Man kan även se vattenturbinerna som än idag förser anläggningen med elektricitet och värme.

Har lågkonjunkturen drabbat arbetslivsmuseerna?

För en tid sedan fick Hylténs Industrimuseum det oroande beskedet att kommunen vill utreda bidraget och efterfrågade konsekvenser om det kommunala bidraget halveras.

Hylténs som ligger i Gnosjö, västra Småland, skiljer sig från vanliga museer på så sätt att man inte kan lösa en entrébiljett och sedan ströva fritt. I entrén ingår en visning av metallfabriken under ledning av en verkstadsarbetare som visar hur maskinerna körs. Kommunens bidrag är en förutsättning för denna tjänst. Från Hylténs kontaktade man ArbetSam och Arbetets museum som deltog vid ett möte i Gnosjö med företrädare för kommunen. Vid mötet stod det klart att det ekonomiska utrymmet för kommunerna nu kraftigt begränsats och att vård och omsorg ställs mot kultur. Hylténs skall nu lämna in en konsekvensbeskrivning över vad som händer om bidraget halveras men kommunen lovade att inget skall ske med bidraget under 2010.

Vad händer på andra arbetslivsmuseer i Sverige, hur känner man av lågkonjunkturen? Under sjuttio- och åttiotalen räddades många gamla fabriker och blev industriminnen genom olika AMS arbeten och under senare år har arbetslivsmuseerna genom olika ALU-projekt, lönebidrag och andra åtgärder kunnat få extra hjälp. Men idag verkar det inte finns samma möjligheter trots att arbetslösheten är hög. Ideellt arbete är viktigt och en förutsättning för våra arbetslivsmuseer men tänk vad mycket mer vi skulle kunna åstadkomma med en anställd på varje museum som så önskar.

Östra Södermanlands Järnväg (ÖSLJ) - en vital femtioåring

I Mariefred ägnades Mors dag (31 maj) åt firande av Föreningen Östra Södermanlands Järnväg som då fyllde 50 år som museiförening. Mer än två generationer ideella museiarbetare har arbetat med ÖSLJ. Ordförande Per Englund berättade om de första åren.

– Järnvägar det var något som SJ höll på med, en stor statlig myndighet och att några amatörer skulle köra tåg var något fullständigt otänkbart. Men den 31 maj 1959 klockan 14.53 så rullade det första tåget iväg.

Massor av folk hade letat sig till jubileet och på plats fick man bland annat se olika historiska tågsätt. Ångloket Lessebo, byggt i Eskilstuna 1891, var för första gången sedan 1954 under ånga och många var de järnvägsföreningar som passade på att tacka ÖSLJ:arna för ett fantastiskt arbete.

ÖSLJ - fakta trafikarbete
100 dagars drift/år = 770 dagsverken
4 282 trafikdagar sedan starten

Foton: Jonathan Nilsson

Museimässa i Falun

Den 4-5 september 2009 slår Dalarnas museum upp sina portar för besökare till Dalarnas museimässa. Genom arrangemanget vill man ge länets museer en möjlighet att visa upp sina verksamheter mot turistnäring och allmänhet. Museimässan skall även vara en mötesplats där länets museifolk har möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter. Det är bara att gratulera till en mycket bra idé som förhoppningsvis skall få efterföljare i andra län eller varför inte en museimässa för hela Sverige?

Läs mer om mässan på ArbetSams hemsida!

Vad tycker ArbetSams medlemmar?

ArbetSam firade under fjolårets sitt 10-års jubileum och lagom till årsmötet i Grängesberg kom jubileumsskriften som i dagarna skickas ut till medlemmarna. Den finns även som pdf att ladda ner på ArbetSams hemsida.

ArbetSam har gått från 35 medlemsmuseer 1998 till dagens stora organisation med 373 medlemsmuseer. Men vad tycker man om ArbetSam på medlemsmuseerna. Hur har åren varit? Vilka frågor skall vi satsa på i framtiden? Vilken hjälp behövs på arbetslivsmuseerna. Dessa frågor och många fler skall ArbetSam försöka få svar på. Under juni kommer därför ett stort antal medlemsmuseer att bli uppringda från ArbetSams kansli. Förhoppningsvis har ni, trots att vi befinner oss mitt i högsäsongen, några minuter över för att besvara några frågor om ArbetSam. För er som är intresserade finns frågorna på ArbetSams hemsida. Se www.arbetsam.com/arbetsam/verktyg/verktyg.htm

ArbetSam
Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

